

Аналіз показників, процесів, ситуацій починається з використання абсолютних величин, як правило, прибутків, збитків, витрат на маркетинг, обсягів продажів тощо. При аналізі явищ динаміки важливі показники динаміки структури, інтенсивності, виконання плану тощо. Найбільш розповсюдженим традиційним інструментом маркетингового аналізу виступає порівняння, коли корелюються показники по структурі та умовам їх формування, тобто співставляються якісно однорідні величини.

У практичному сенсі, в разі виникнення конфліктних ситуацій в умовах невизначеності, учасники маркетингової діяльності ставлять різні цілі, по різному діють, хоча кожний з них намагається максимізувати міру досягнення поставленої мети. Саме в такому випадку використання інструментів маркетингового аналізу і необхідне, і є обов'язковим, оскільки дозволяє отримати такі об'єктивні результати, які найбільш продуктивно можуть впливати на прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Бабух І. Б. Сутність та зміст маркетингового аналізу : теоретичні підходи та прикладні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2021. No 28. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/498>.
2. Дячун О. Маркетинговий аналіз у системі споріднених економічних дисциплін. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/283/2/ГЕВ_2009_No1-O_Dyachun_Marketing_-Analysis_in_the_relative%20economics__160.pdf.
3. Штефаніч Д., Братко О., Дячун О., Лагоцька Н., Окрепкий Р. Маркетинговий аналіз / за ред. д.е.н., проф. Д. А. Штефаніча. Тернопіль : Економічна думка, 2011, 267 с.

Біловодська О. А., д.е.н., професор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

РИНОК КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Наразі консалтингові послуги є дуже актуальними у всьому світі, адже великі компанії зіштовхуються з невідомими раніше управлінськими викликами, нерозумінням як працювати з новими поколіннями потенційних робітників, як оптимізувати свою роботу у постковідну добу та ще багатьма іншими проблемами сьогодення, зокрема, під час воєнного стану чи поствоєнного періоду.

Рігдно з даними звіту про глобальний вплив консалтингової компанії Deloitte 65% дітей, які сьогодні навчаються у початковій школі, у майбутньому працюватимуть на робочих місцях, яких поки ще не існує; до 2030 року кожний п'ятий працівник не матиме навіть базової середньої освіти; станом на 2018 рік 750 млн. дорослих людей у всьому світі є неписьменними; до 2030 року 2 млрд. робочих місць замінять роботи або процеси автоматизації [3; 4].

Саме тому робота консультантів і далі набиратиме своєї значимості, адже великі компанії не знають як справлятися з даними викликами і розуміють, що залучення незалежних фахівців для їх вирішення в більшості випадків є опцією дешевшою та кращою. В даній роботі розглядається поширення консалтингових послуг на українському ринку та в світі.

В Україні перші фірми-надавачі консалтингових послуг з'явилися у 90х роках минулого століття разом з відкриттям визнаними світовими консалтинговими компаніями своїх філій в українських містах. Спектр послуг, що надають консалтингові компанії, присутні на національному ринку, містить ІТ-консалтинг, фінансовий консалтинг, юридичний та маркетинговий консалтинг, оціночну діяльність, управлінський та виробничий консалтинг, рідше консалтинг зі спеціалізованих послуг та з управління персоналом [5].

Більшість видів консалтингу не потребують ліцензування, саме тому складно дати точну оцінку розміру українського ринку консалтингових послуг та його частку в українській економіці. Недостатність достовірної інформації про ринок консалтингових послуг (кількість операторів на ринку, види консалтингових продуктів, їх характеристики, вартість консалтингових послуг, результативність консалтингових компаній) не тільки створює умови для недоброякісної конкуренції, але й не дає змоги потенційним споживачам орієнтуватися на ринку.

З відкритих даних відомо, що наразі в Україні працює понад 300 консалтингових фірм [2; 6; 8], з яких 42% займаються виключно наданням послуг з питань управлінського консультування і 30% — присвячують консультуванню 80% загального обсягу продажу. За рейтингом фінансового порталу BankChart до лідерів українського ринку відносять: Baker Tilly, BFM Group Ukraine, Pro-Consulting, SECL Group Ukraine, Smart Capital, SV Development, Авеста-Україна, Інтер Кредит, Кортекс, Простобанк Консалтинг.

Велику конкуренцію вітчизняним компаніям складають представництва міжнародних транскорпорацій, які лідирують на світовому ринку, в тому числі EY, Deloitte, KPMG та PwC, що формують «Велику четвірку» [1]. Очевидним є факт того, що як вітчизняні, так і міжнародні консалтингові компанії, в своїй більшості оперують у великих українських містах, містах-мільйонниках та обласних центрах з насиченим бізнес кліматом (Одеса, Дніпро, Харків, Львів). Найбільший осередок консалтингових компаній знаходиться у м. Києві, що не забороняє працювати й у інших регіонах країни та навіть закордоном за допомогою діджиталізації послуг.

Відносно невелика група транснаціональних корпорацій «Велика четвірка» демонструє домінування на сучасному ринку консультацій і фактично визначає політику світової індустрії. Будучи на піку розвитку галузі консалтингу, дані організації вчасно розширили спектр своїх послуг та стали позиціонувати себе експертами у багатьох галузях, що допомогло їм захопити лідерство в операційному консалтингу [4].

Далі наведено консалтингові компанії [9-12], що займають велику частку на ринку США та на світовому ринку загалом.

Ernst & Young Global Limited є однією з найбільших міжнародних компаній у світі, які спеціалізуються на наданні професійних податкових, оціночних та юридичних послуг. Клієнтами компанії EY є 84% компаній зі списку Fortune Global 500 та 73% - Forbes Global 2000. EY консультує як державні та громадські організації, так і приватні підприємства по всьому світу. Їхнім слоганом є – «Удосконалюючи бізнес, поліпшуємо світ».

KPMG є міжнародною мережею незалежних фірм, що надають аудиторські, податкові та консультаційні послуги. Компанія тісно співпрацює з клієнтами, допомагаючи їм у питаннях зниження ризиків та реалізації можливостей для їхнього бізнесу. До числа клієнтів фірм-членів мережі KPMG входять корпорації, державні установи, а також некомерційні організації. Дана компанія функція у понад 150-ти країнах світу.

PwC - міжнародна мережа компаній, що пропонує професійні послуги у сфері консалтингу та аудиту. Під «PricewaterhouseCoopers» слід розуміти компанії, що входять до глобальної мережі компаній PricewaterhouseCoopers International Limited, кожна з яких є самостійною юридичною особою. Регіональна мережа включає головний офіс у Києві та представництва у Львові та Дніпрі, що пропонують клієнтам повний спектр послуг.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited — група компаній у сфері аудиторських та консалтингових послуг, це одна з компаній «великої четвірки» зі штаб-квартирою в Лондоні. Deloitte надає аудиторські, консалтингові, фінансові, ризикові, податкові і юридичні послуги з участю близько 334 800 фахівців по всьому світу. У 2020 фінансовому році сукупний дохід мережі склав рекордні \$47,6 млрд. За даними Forbes на 2020 рік, Deloitte займає 3-є місце серед найбільших приватних компаній в США.

Також серед найкращих консалтингових фірм у світі McKinsey & Company, Bain & Company, Accenture, Gartner, Oliver Wyman та багато інших. Вони не входять до «Великої четвірки», але також знаходяться у топі світових рейтингів з надання консультаційних послуг [7].

Отже, управлінський консалтинг має свої перспективи. Поступове збільшення попиту на консалтингові продукти може відбутися в результаті поліпшення якості послуг, що надаються, оскільки неодмінно зростатиме професіоналізм вітчизняних консультантів, їх досвід, удосконалюватимуться навички роботи і методи виконання замовлення; переходу на постійне консультаційне обслуговування, що є більш економічним для клієнта; усвідомлення вигоди від залучення консультантів для вирішення існуючих проблем і отримання нової інформації, ідей, пропозицій.

Успіх консультаційних організацій в Україні багато в чому залежить від їх готовності до нововведень, адаптованості набору послуг до потреб клієнтів, пошуку нових продуктів і ринків, застосування нових методів втручання та внесення змін під час реалізації

консультаційних пропозицій. Майбутнє консалтингу нерозривно пов'язане з підвищенням професіоналізму консультантів, високою якістю виконання замовлень, дотриманням етичних стандартів, здатних задовольнити потреби клієнтів.

Можна стверджувати, що українському ринку консалтингових послуг притаманні основні характерні риси світового, оскільки переважну його частку займають компанії, що є представниками великих міжнародних гравців. Загалом в США та у світі у сфері консалтингу домінують транснаціональні корпорації

Список використаних джерел

1. Бойко О. Послуги аудиторських фірм сьогодні та в майбутньому, або До чого готуватися аудиторам, щоб лишатися потрібними клієнтам. *Вісник МСФЗ*. URL : https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ001368.
2. Васильєв О.В., Німкович А.І. Консалтинг як елемент інфраструктури підтримки бізнесу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 15. С. 497–502. URL : <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/99.pdf>.
3. Звіт про глобальний вплив за 2018 рік. URL : <https://www2.deloitte.com/ua/uk.html>.
4. Мазур Н.А., Ніколашин А.О. Ринок консалтингових послуг в Україні та світі в умовах змін. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-15>.
5. Рейкін В.С., Макара О.В. Консалтинг в Україні: оцінка стану та тенденції розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 39. С. 97-101. URL : http://market-infr.od.ua/journals/2020/39_2020_ukr/18.pdf.
6. Ринок консалтингових послуг в Україні. URL : <https://leschishin.org/review/r003.php>.
7. 50 Top Consulting Firms in 2020. URL : <https://e-gmat.com/blogs/best-consulting-firms-to-work-for>.
8. BankChart. Рейтинг консалтингових компаній 2021 (м. Київ). URL : <https://bankchart.com.ua/spravochniki/kompanii/1/16>.
9. Deloitte : офіційний сайт. URL : <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages>.
10. Ernst&Young : офіційний сайт. URL : https://www.ey.com/en_ua/global-review/2020/facts-and-figures.
11. KPMG в Україні : офіційний сайт. URL : <https://home.kpmg/ua/uk/home.html>.
12. PwC: офіційний сайт. URL : https://www.pwc.com/gx/en/about/global-annual-review-2020.html?source=post_page.

R. Biloskurskyi, PhD, Associate Professor

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

MUNICIPAL WASTE MANAGEMENT

According to modern approaches, which are largely declared in the current legal framework of Ukraine, the generation of municipal waste and its management is determined by a number of global rules.

The generation of municipal waste is inherent in the functioning of urban communities. Yet it is possible to minimize its negative environmental impact through proper waste management systems which, apart from ecological effects, can also bring economic and social perks. That is why municipal waste management is a significant element of the sustainable development of cities [1].

Waste generation occurs in anthropogenic technologies of nature management, production, energy, transportation, services, consumption, as well as directly in human life. Waste is generated as a by-product of economic activity and in the domestic sphere. Waste forecasting and detection determines the "bottlenecks" of anthropogenic technologies and the degree of their imperfection.

Waste is a major factor in negative changes in the environment (pollution of water, air and land and the impact on biota, including the population) and, at the same time, a significant risk factor in emergencies of natural and anthropogenic nature. Therefore, forecasting and identification of waste, as well as further information on waste management, are key components of environmental monitoring to ensure sustainable development of territories and cities.